

سوره 28: القصص

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بهناوی خوای بهخشندهی میهره بان

طسم (1)

سهرنجی سهره های سوور هتی (البقرة) بده.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (2)

ئهمانه ای هتی قورنای رون و ناشکران.

تَلَّوْا عَلَیْكَ مِنْ نَبِیِّ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ یُّؤْمِنُونَ (3)

ئیمه هوالی بهسهر هاتی موسا و فیر عنت بو ده گپ رینه و به حق و راستی (تا بیته پهن دو ناموز گاری) بو که سانی که ایمان و باوهر ده هین.

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيْعًا یَسْتَضْعِفُ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ یُدْبِحُ أَبْنَاءَهُمْ وَیَسْتَحْیِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِیْنَ (4)

بیگومان فیر عون خوی بلند کرده و له زه ویدا، خه لکه که ی
دهسته دهسته کردو (جیاوازی خسته نیوانیانه وه)، دهسته یه کیانی
دهچه و ساندو وه و لاوازی دهکردن، مناله نی رینه کانی سهر دهرین، کچان و
نافر هانی (بهز هلیلی ده هیشته وه)، به راستی نهو (سته مکاره) له تاوانبارو
خر اپکاران بوو.

وَنُرِیْدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِیْنَ اسْتَضَعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أُوَّارِثِیْنَ (5)

(له لایه کی تره وه) ئیمه ش ده مانه ویت (دروو بکه ینه وه له) چه و ساوه کان
و منتهی خیر بکه ین به سهر لاواز کرا و هکاندا له سهر رووی زه ویدا،
وه ده مانه ویت بیان که ینه پیشه و او بیان که ینه جینشین.

وَأَمَّا فِي الْأَرْضِ فِرْعَوْنُ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
يَحْذَرُونَ (6)

(هەر وهه دهمانهویت) پایه‌داریان بکهین و دهسه‌لاتیان بچه‌سپینین له‌سه‌ر
زه‌ویدا، وهه‌و‌پیش‌بینین بو فیر‌عهون و هامان و سه‌ربازانین که‌لیی
ده‌ترسان (ئهم به‌لینه‌خواایه‌به‌ویستی په‌روه‌ر دگاری بالاده‌ست
دووباره‌ده‌بیته‌وه‌بو ئیمانداران له‌بارودوخی تاییه‌تی و گونجاودا).

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا
تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ (7)

ئیمه‌نیگامان نارد بو دایکی موسا که‌تیر شیری بکات، وه‌(پیمانگوت)
یه‌گه‌ر ترسایت (له‌وه‌ی که‌پیی بزانییت) فریی بده‌ره‌رووباری (نیله‌وه‌)،
نه‌بترسه‌(له‌وه‌ی تووشی به‌لا بییت) نه‌خه‌فه‌تیشی بو بخو،
ئیمه‌ده‌گه‌ر پینه‌وه‌بو لات و له‌ئاینده‌ش دا ده‌یکه‌ین به‌یه‌که‌یک له‌په‌یغه‌مبه‌ران.

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
كَانُوا خَاطِبِينَ (8)

ئه‌وسا ئیتر داروده‌سته‌ی فیر‌عهون هه‌لیان گرت‌ه‌وه‌تا بیته‌دوژمن و
خه‌فه‌ت بو‌یان، به‌راستی فیر‌عهون و هامان و سه‌ربازه‌کانیان گونا‌ه‌کارو
تاوانبار بوون.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتْ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا تَقْلُوبُهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ
نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (9)

(کاتی که‌فیر‌عهون موسای ساوای بینی فه‌رمانی کوشتنی دا) خیزانه‌که‌ی
(نه‌یه‌یشت و) وتی: (هیوادارم) بیته‌مایه‌ی خوشحالیی بو منیش و بو
توش، مه‌یکوژن، به‌لکو (له‌ئاینده‌دا) سوودمان پی بگه‌یه‌نی، یا
ده‌یکه‌ینه‌کوری خو‌مان که‌ئه‌وان (نه‌وه‌ی ئیسرائیل) هه‌ر پیی نه‌زانن و
هه‌ستی پینه‌که‌ن.

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِعًا إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَن رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا
لَتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (10)

ئەوسا دل و دەروونی دایکی موسا هەستی بەبیتاقەتی و بەتالییەکی زۆر
دەکرد، خەریک بوو رازەکەئاشکرا بکات، ئەگەر ئیمەدلیمان دامەزراو
نەکردایەتا لەو کەسانەبیت کەبروایان بەبەلینی خوا هەیه.

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (11)

پاشان بەخوشکەکەهی موسای وت: برۆ بەشوین هەوال و دەنگ و
باسیدا، (دوای تاویک) لەکەناریکەوەبینی کەئەوان هەستیان پینەکرد.

وَحَرَمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ
وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ (12)

ئیمەپیشتر هەرچی دایەن و شیردەر لەهومان حەرامکرد (خوشکەکەهی
بەمەهی زانی حەکیمانەلەکوۆشک نزیک بوو) وتی: ئایا ناوێشان
مالیکتان پێ بلیم کەئەو منالەتان بو بەخێو بکەن، دلسۆزو میهرەبانیش
بن بۆی.

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (13)

بەو شیوەیەگیرامانەوہبو لای دایکی تا دلنیاو دلنارام بیت و چاوی
بەدیتنی ئاسوودەببیت ئیتر خەفەت نەخوات و لای پروون بیت کەبەلینی
خوا حەق و راستە، بەلام زۆر بەی (ئەو خەلکە) نازانن و هەستی
پیناکەن.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (14)

(دوای چەند سأل) تەمەنی گەیشتە(رادەهی ئەوہی کەلەر ووی تیگەیشتن و
لاشەوہ) بەهیزو بەتوانا بیت، ئیمەحیکمەت و دانایی و زانستی و
زانیاریمان پینەخشی، هەر بەو شیوەیەپاداشتی چاکەکاران دەدەینەوہ.

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَعَاثَ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ (15)

(موسا) لهکاتی غهفلهتی خه لکی شاردا خوی کرد به کوچهو بازاردا، بینی دوو پیاو شهر یانه، نهمه یان لهتایه فهی خویهتی و نهمه شیان لهدهستهی دوژمنه کهیهتی (سهر بازی فیر عهونه)، نهوهی که خزمی خوی بوو (موسای بینی) هاواری لی کرد (که فریای بکهویت و) لهدهستی دوژمنه کهی رزگاری بکات، (موساش به پهله چوو بهده میه وه) بو کزیکی مالی به کابرای (قبطی) دا و کوشتی، (موسا په شیمان بوو له بهر خویه وه) وتی: نهم کاره شهیتان پیی کردم (من نهم دهویست بیکوژم) بهراستی شهیتان دوژمنیکی گومرا کهری ناشکرایه.

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (16)

(بینجا دهسته کانی بهرز کرده وه) وتی: پهروه ردگارا من ستهمم لهخوم کرد (کاتی که لهدهستم دهر چوو نهو کابرایم کوشت) لیم ببوره و بمبهخسه، (خوای میهره بانیش) لیی خوشبوو، بهراستی نهو زاتیکی لیخوشبوو و میهره بانه.

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ (17)

(موسا ههستی کرد پهروه ردگاری نرای گیرا کردوو هبویه) وتی: پهروه ردگارا مادهم ناوا نازو نیعمهتی (لیخوشبوونت بهسهر دا پرژاندم) من نیتر ههرگیز نابمهپشتیوان بو تاوانکاران.

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُّبِينٌ (18)

نهوسا ترس و بیم دایگرت و بهشاردا دهسورایه وهو چاودیری دهکرد، (کو توپر کابرای) کهدوینی فریای کهوت، هاواری لیکرد (فریام)

بكهوه!)، موسا (چوو بههاواريهوهو پيی) وت: بهراستی تو کابرايهکی شهرهنگیزو گيچلگيري ناسکرای.

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي
كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ
تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ (19)

کاتی که موسا ویستی هیرش بکاتهسهر نهوهی که دوژمنی
ههر دووکیانه (واتهقبطی یهکه، کابرا) وتی: نهی موسا دهتهوی منیش
بکوژیت وهک نهو کهسهی دوینی کوشنت، دیارهتو دهتهویت
بیتهپالهوان و زوردار لهزهویدا، وهناتهویت بچیتهریزی نهو
کهسانهوهکهچاکهکارن.

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ
لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَمِنَ النَّاصِحِينَ (20)

(دوای ماوهیهک) لهوپهری شارهوهپیاویکی (نیماندار کهلهخزمانی
فیرعهندا بوو) بهپهلههات و وتی: نهی موسا (فریای خوت کهوه)
دارودهستهی (فیرعهون) دانیشتون و نهخشهدهکیشن تا بتکوژن، (تا
زووه) دهرچوو (نیربهجی بیله) من ناموژگاریت دهکهم و (دلسوزی
توم).

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (21)

(موسا) لهشار دهرچوو بهترس و بیمهوه، ههر سهیری نهملاو نهولای
خوی دهکرد، (لهبرخویهوه) دهیوت: پهروهردگارا لهدهست قهومی
ستهمکار رزگارم بکه.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ (22)

کاتیک رووی کردهشاری مهديهن (دووبارهرووی کردهپهروهردگاری و)
وتی: نومیدهوارم کهپهروهردگارم رینموونی بکات بو شوین و
جیگایهکی راست و دروست (دوور لهکیشهو ناخوشی).

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةٌ مِّنَ النَّاسِ يَسْفُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ
أُمَّرَاتَيْنِ تَدُودَانَ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصَدِرَ الرِّعَاءَ وَأَبُونَا
شَيْخٌ كَبِيرٌ (23)

کاتی که گهیشته ئاو هکهی مهدیهن، خه لکیکی بینی که مالاته کانیان ئاو دهدا،
لهو لاشه وه دوو نافر هتی بینی که به خو یان و (مه ره کانیه وه) دوور هپه ریز
(وه ستابوون)، (لییان چوو هپیشی و پرسی و) وتی: ئه وه ئیوه بوچی
لیره وه ستاوون؟ کیشه تان چیهوا دوور هپه ریزن؟ (نافر هته کان) وتیان:
ئیمه (ناتوانین مالاته که مان) ئاو بدهین، ههتا شوانه کان نه روون و چولی
نه کن، باو کیشمان پیره میردییکی به سالآ چوو.

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ
(24)

(موسا مهردانه، شوانه کانی برداو مالاته که یانی) ئاوداو (به ریی کردن)،
دوایی چوو هژیر سبیه ریک و (نزای کردو) وتی: پهروه رگارا تو خیره
بیری زورت به سردا رژاندووم، به لام هیشتا ههژارم و ناتاجی
به خششی زیاترم.

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا
سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ (25)

(دوای تاویک) یه کی له کچه کان هات (بولای موسا) زور به شهرم و
حه یاو هدهر ویشته به ریگهدا، (که گهیشته لای پیی) وت: باو کم بانگت
دهکاو حهز دهکات پاداشتی (ئهو چاکهو) ئاودانی مالاته که بو ئیمهت
ئه نجامدا، بداتوه، کاتی که (موسا گهیشته لای باوکیان، دوای حهوانه وه)
ههموو به سهر هاته که ی خوی بو گپه رایه وه (باوکی کچه کان) وتی:
مه ترسه، تو ئیتر رزگارت بوو له دهست قهومی سته مکار.

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (26)

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِي الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ
أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (30)

کاتیکی کهمسا لهئاگره کهنزیک بؤوه، لهکهناری لای راستی
دۆلهکهوه لهشوینیکی پیروژه وهلهپال درمختهکهوه (دهنگیک فهرمووی)
ئهی موسا: دلنیا به که بهر راستی من ئهو خوایهم که پهروه ردگاری ههموو
جیهانه کانم.

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى
أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِينَ (31)

(ئینجا فهرمووی): دهی، گۆچانه کهت فری بده، (ههر که فری دا موسا)
بینی زور به خیرای ده جو لیته وه وهکو تووله مار، هه لات و پشتی هه لکردو
ئاوری نه دایه وه، (خوا فهرمووی) ئهی موسا وه ره وه مهترسه تو لهو
کهسانه ی که نه مین ده بیت و (له ترس به دووریت).

اسْأَلْكَ يَدَاكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ
الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانَ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ
(32)

ئینجا دهستت بخه ره بن باخه لته وه، به شیوه یه کی سپی (وهکو بلور، دهستت
خوی ده نوینیت) بیگهردو بی په لهو عیب، ههروه ها بازوه کانت
بینهروه یهک و له سهر سینهو دلتی دانی و ترس و بیتم نامینیت، ئهم
دوو (معجزة) یه دوو به لگهن له لایهن پهروه ردگار ته وه بو سهر فیرعهون
و دارو دهسته ی، بهر راستی ئهوانه قهومیکی یاخی و ناله بارو تاوانبارن.

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ (33)

(موسا) وتی: پهروه ردگارا (خوت ده زانیت) کهمن که سیکم لی
کوشتوون، ده ترسم بم کوژنه وه.

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْتُهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُكَذِّبُونِ (34)

هاروونی بر اشم زمان پاراوتره، ئهویش لهگهل من ره وانهبکه، بو
ئهو هی پشتیوانیم لی بکات و پشتگیرم بیت چونکده ترسم به دروم
بخهنه وه.

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعُلُ لَكَ سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا
أَنُتْمَا وَمَنْ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ (35)

(خوا) فهرمووی: ئیمه (پشت و) بازووی تو به هیژ دهکین به هو ی
براکه ته وه دهسه لاتیکتان پیده به خشین که نه توانن بینه سهرتان، به هو ی
(معجزه) 9 کانمانه وه هر دو وکتان و هه موو شوینکه وتوانتان سهر که وتوو
ده بن.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّقْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا
بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَى (36)

کاتی که موسا به (معجزه) ئاشکر اکانمانه وه رو به پروویان بو وه، وتیان:
ئهمه هر جادوویه کی دهست هه لبه ستهو (شتیکی وانیه) ئیمه له باوانی
دیرینمانه وه (هه والی یه کتاناسیی و پیغه مبه ران و قیامهت و لهو
بابه تانه مان) نه بیستوه.

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ
الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (37)

موسا وتی: پهروه دگرم خو ی چاک ده زانیت که کی له لایهن
ئهو وه (به رنامه ی) هیدایه تی هینا وه، سهر ئه نجام به هه شت بو کی ده بیت،
به راستی سته مکاران سهر فه رزا نابن.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامَانَ
عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أُطْعَمُ إِلَىٰ إِلَهٍ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ
الْكَاذِبِينَ (38)

فیرعهون (سهر که شانه) وتی: ئه ی خه لکینه من که سی تر شک نابن
که شایسته بی به وه ی که خواتان بیت جگه له خوم، ئه ی هامان تو له گل

خشتی سووره وه کراوم بو دروست بکهو، وهقه لایهکی بهرزو پتهوم بو
بینا بکه(بهلکو پیایدا) سهرکهوم وهخوای موسا ببینم (ههرچهنده) من
بروام وایهکه له ریزی دروزه کاندایه...!!

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ
(39)

فیرعهون و سهربازان و دهست و پیوهندی بهناحق لهسهر زهوی
(مصر) دا فیزیان کردو خوایان بهگهوره زانی، وهگومانیان وابوو کهبو
لای نیمه ناگهرینهوه.

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانَظَرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (40)

نیمهخوی و سهربازان و دهست و پیوهندیمان پیچایهوه نوومی دهریامان
کردن، سهرنج بدهو تهماشا بکهو بزانهچون بوو سهرئهنجامی
ستهکاران.

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ (41)

نیمهئوهانهمان کردهر ابر انیک کهخه لکی هان ددهن تا بیانخه نه ناو ناگری
دوزهخوه له روزهگاری قیامه تیشدا سهرکوتو نابن.

وَأَتْبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ (42)

ههر لهم دنیادا نهفرینمان خسته شوینیان، لهوژی ره ساخیزیشدا
ئهوانه زور نیسک تال و روخسار ناشرینن و (کهس بهزهیی پیااندا
نایهتهوه).

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (43)

بیگومان نیمهکتیبی (ئاسمانی، تهوراتمان) بهخشی بهموسا دواي ئهوهی
کهقهومه پیشوه کانمان له ناوبرد، (چونکه یاخی بوون) تا ببیته هوی

بهرچا وروونی خه لکی، وهه دایهت و پرینموونی و رحمهت و میهره بانیی (بو خه لکی)، به لکو یاداوهری وهر بگرن و تیفکرن.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ إِذْ قُضِيَ إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ (44)

(ئهی پیغه مبهر) تو له بهشی رۆژ ناوای (کیوی طوردا) نه بوویت کاتیک که (په یامی خو مان) را گه یاند به موسا و فهرمانمان پیدا، ههر گیز تو نامادهی دیتنی (ئهو رووداوانه) نه بوویت.

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (45)

به لام ئیمه چهنده ها نه وه مان هینایه کایه وه ته مه نی در یژیشیان هه بوو، ههروه ها وه نه بی تو له ناو دانیشتوانی شاری مه دینه دا نیشته جی بوو بیت و نایه ته کانی ئیمه به سه ریاندا بخوینیته وه، به لکو ههر ئیمه یین که پیغه مبهر ان ره وانه ده که یین، (وه په ندو نامۆژگاری بو تو ی باس ده که یین).

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمَهُ مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (46)

جا تو (ئهی محمد صلی الله علیه وسلم) له لای کیوی طوردا نه بووی کاتی بانگمان له (موسا) کرد، به لکو ئه وه رحمه تی تاییه تی بوو له لایهن پهروه ردگار ته وه تا قهومیك بیدار بکاته وه که پیش تو بیدار که ره وه یه کیان بو ره وانه نه کرا وه، (کهواته) یاداوهری وهر بگرن و تیفکرن (وه له وه به سه ره هاتانه دا سوود وهر بگرن).

وَلَوْلا أَن تُصِيبَهُمْ مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (47)

خو ئه گهر (ئهو خه لکه) تووشی به لایه ک ببونایه (پیش ره وانه کردنی تو ئه ی مؤمد صل الله علیه وسلم) به هو ی گونا هو تاوان و ده ستپیش که ری

خراپیان هه دهیانوت: پهروه دگارا نه ده بوو پیغه مبهه یکه مان بو
ر هوانه بکهیت تا شوینی (بهه نامه) نایه ته کانی تو بکهوتینایه، وه له ریزی
نیماندار اندا بووینایه؟!

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْلَمْ
يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ
كَافِرُونَ (48)

کهچی کاتی که حق و راستیان پی راگهینرا له لایهن نیه هه، وتیان:
نه ده بوو (معجزه) ی هه بی ههروه کو موسا هه بیوو، مه گهه نهو
(جوله کانه) کاتی خوی بی باوه نه بوون به هه ی که به موسا و (عیسا)
به خشر ابوو؟ دهیانوت: دوو جادوو پهیدا بوون، وه دهیانوت: نیه به اوهر مان
به ههچ کامیان نیه.

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (49)

(نه ی پیغه مبهه صلی الله علیه وسلم) پیمان بلای: ده باشه نیو هه کتیبی کی تر
بین له لایهن خوا وه که باشترو چاکتر بیت لهو دوانه، من شوینی ده کهوم،
نه گهه نیوهر است ده کهن.

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ
بَغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (50)

خو نه گهه به دهه بانگهوازی تو وه نه هاتن، نهو هچاک بزانه که نهو انه شوینی
ناره زوی خویان کهوتوون جا کی هه یه لهو که سه گومر اتر که شوینی
ناره زوه کانی بکهوت، دوور له هیدایهت و رینمووی خوا، بیگومان
خوا هیدایهتی قهومی سته مکار نادات.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (51)

به راستی نیه په یامی (خومانمان) پی راگهیان دوون (له قورئاندا) به لکو
یاداوه ری وهه گرن.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ (52)

لهوانه‌ی که پیشتر کتبی (تورات و ئینجیلان) پی به‌خشیون،
هه‌یانه‌باوهر ده‌هینیت به (محمد صلی الله علیه وسلم).

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ
(53)

کاتی که (قورئان) ده‌خوینریته‌و به‌سه‌ریاندا خیرا ده‌لین: ئیمه‌باوهر مان
پییه‌تی، به‌راستی نهم (قورئانه) حه‌قیقه‌ت و راسته‌قینه‌یه‌که‌و له‌لایهن
په‌روهر دگار مانه‌و هپیمان راگه‌یه‌نراوه، ئیمه‌پیشتر ههر موسولمان و
ملکه‌چ و فه‌رمانبه‌ردار بووین.

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَؤُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (54)

ئه‌وانه‌دوو جار پاداشت و هرده‌گرن و پاداشتیان دوو به‌را به‌ره‌به‌هوی
خوگری و ئارامگریانه‌وه، به‌چاکه‌ش به‌ره‌لستی خراپه‌ده‌که‌ن،
هه‌روه‌ها له‌و رزق و روزه‌یه‌ی که‌پیمان به‌خشیون ده‌به‌خشن.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّعْنَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَأَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ (55)

ئه‌وانه‌کاتی که‌قسه‌و گوفتاری ناپه‌سه‌ندو نابه‌جی ده‌بیسن پشتی تیده‌که‌ن و
ده‌لین (به‌نه‌فامان) کار و کرده‌وی خو‌مان بو خو‌مان، سلاوتان لیبت
(ئیمه‌شهر خواز نین) ئیمه‌به‌ته‌ما نین که‌له‌گهل نه‌فاماندا (دانیشین).

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
(56)

به‌راستی (ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر) تو ناتوانی هیدایه‌تی ئه‌و که‌سانه‌بده‌یت
که‌خوشت ده‌وین، به‌لکو ههر خوا (هیدایه‌تی به‌ده‌سته‌و) هیدایه‌تی

ئەوانەدەدات كەدەيەوئیت و (خیریان تیایه)، ئەو زاتەزۆر دانایەبەوانەى
كەریبازی هیدایەتیان گرتۆتەبەر.

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ نُمْكِن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا
يُجَبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (57)

(قورەيش و باوەر لاوازن لەهەموو سەردەمیكددا) دەلین: ئەگەر
ئیمەشوینى هیدایەت و (بەرنامەى ئیسلام) بکەوین لەگەڵ تۆدا لەسەر
زەوى و شوینەواری خۆمان دەربەدەر دەبین و تووشى نەهامەتى دین،
مەگەر ئیمەشوینىكى دوور لەستەم و پر لەئاسایشمان بۆ فەراهم
نەهیناون كەجۆرەها بەروبومى بۆ دیت و لەهەموو نازو نیعمەتیک
بەهرەوەرە، هەمووشى رزق و بەخشش لەلایەن ئیمەوه، بەلام
زۆربەیان نازانن و (هەست بەدەسەلاتى ئیمەناکەن).

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فِتْلِكَ مَسَاكِينُهُمْ لَمْ يَسْكُنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا
قَالِبًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ (58)

چەندەها شارو شارۆچكەمان لەكاتیکدا كە(دانیشتوانى) لەسنور
دەرچوون، لەناومان بردن، ئەوەتەخانوبەرەو شوینەواریان چۆلەدوای
تیاچونیان مەگەر كەمیک نەبیت، وەهەر ئیمە(ئەوساش و ئیستەش)
خاوەنى (مولك و خانوبەرەو سامانیان) بووین.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَّهَاتِنَا رُسُلًا يَأْتُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا
وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ (59)

وەنەبى پەروەردگارى تۆ هەر لەخۆیەوہولات و شارانى كاول كوردبیت،
بەلكو لەناو كۆنترین و دیرینتریناندا (كەبەدایكیان ناوى بردووه)
پینگەمبەرىكى ناردووہتا ئایەتەكانى ئیمەیان بەسەردا بخوینیتەوہ، وەنەبى
ئیمەشارو ولاتانمان كاول كوردبى (بەبى ھۆ)، بەلكو كاتیک ئەو كارەمان
كردووہكەدانیشتوانى دەستیان داوہتەستەمكارى.

وَمَا أَوْتِيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ (60)

هەرچیتان پێ بهخشر او ه، ئهوه نازو نيعمهت و زينهت و جوانی ژيانی دنيايه، (بهلام دلنيا بن) كهئهو بهشهی لای خوايهچاكثر و دهوامدار تره، ئايا ئهوه عهقل و ژيريتان ناخههكار؟!

أَقْمَنَ وَعَدَّنَاهُ وَعَدًّا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ (61)

ئايا ئهو كهسهی كه بهلینکی چاکمان داوهتی و پێی دهگات، وهكو ئهو كهسهوايه كه ههر له ژيانی دنيا دا كهمی راوار دنی پێ ببهخشین، بهلام له ده رنهجامی (بو لپیر سینه وهی توندو سهخت).

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (62)

روژێك دیت، بانگیان لی دهکریت (بو مو حاسه بهو لپیر سینه وه، خوا پروو بهوان) ده فهر مویت: کوا ئهو شه ریک و بتانهی كه ئیوه به ها وه لی منتان داده نا به حسابی خوتان.

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ (63)

ئهو انه ی كه بر یار داده ی خوا دژیان ده رچوو (به خه جاله تیه وه) ده لین: پهرو ه دگارا ئهوانه ئهو كه سانهن كه ئیمه گو مر امان کردن، چون كه ئیمه ش گو مر ا بووین، بوینه هوی گو مر ا کردنی ئهوان، ئیمه به رین لهوانه وه له هه له میان (له به رده م دادگای) تودا، ئهوانه (در و ده کهن) ئیمه میان نه په رستوو وه (شوینی ئیمه نه كه وتوون، به لکو شوینی ئاره زووی خویان كه وتوون).

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأُوا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ (64)

ئهوسا پێیان دهوتریت: ئاده ی ها وه لانتان و خوا کانتان بانگ بکهن، ئهوانیش بانگیان ده کهن به لام وه لام و به ده مه وه چوون نیه، ئهوکاته سزای

سهختی دۆزه خ دهبین، ئاوات دهخوازن کهخۆزگهر یبازی هیدایهتیان بگرتایهتهبهر.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ الْمُرْسَلِينَ (65)

پوژیک دیت خوا بانگیان دهکات و پبیان دهفهر مویت: ئەو هچون بهر هنگاری بانگهوازی پیغه مبهرا ننان کرد.

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ (66)

(لهسهختی) ئەو پوژه ههموو ههوا لیک فهراموش دهکن (ههموو شتیکیان لهبیر دهچیت) ههتا پرسیار لهیهکنتر کردنیش.

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ (67)

جا ئەوهی تهوبه دهکات و باوهری (دامهزراو) دینیت و کارو کردهوهی چاک نهنجام دهوات، ئومیده ئەو جوره کهسانه لهسهر فهرازو (بهخته ههران) بن.

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (68)

ههر پهروه دگاری تویه که ههر چیه کی بویت دروستی دهکات و هه لیده بژیریت، (خهلکی) ئەو دهسه لاتهیان نیه، پاکیی و بیگهر دیی و بلندیی بو خوایه له بهرا نبهر ئەو شتانه وه که نه فامان دهیکه نه شهریک و هاو هل.

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (69)

ههروه ها پهروه دگاری تو دهزانیته که ئەو خهلکه چیبیان له سینهو دهرو نیاندا شار دوته وه ههچی دهردهخن و ئاشکرای دهکن.

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (70)

خو زاتیکه که جگله خوایه تی تر نیه، سوپاس و ستایش له سه ره تاو
کو تاییدا، له دنیاو قیامه تا، هه شایسته ی ئه وه، حوکم و فهر مانیره و ابیش
هه به ده ست ئه وه، گهر انه وه ش هه بولای ئه وه.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ
يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَقْلًا تَسْمَعُونَ (71)

پینان بلئ: باشه، خه لکینه ئه گهر خوا شهو گار بکا به هه می شه یی تا روژی
قیامت و (هه روژ نه بیته وه)، چ خوایه کی تر هه یه جگله له الله بتوانیت
روونا کیتان بو فه راهه م بینیت، ئایا ئیوه (ئه م راستیانه) نابیستن؟!

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ
اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بَلِيلٍ تُسْكُونُ فِيهِ أَقْلًا تُبْصِرُونَ (72)

(هه ره ها پینان) بلئ: باشه ئه ی ئه گهر خوا روژ گاری کرده هه می شه یی
له سه رتان و تا روژی قیامت خایاندی، کام خوا
هه یه جگله له الله که شهو گارتان بو پیش بینیت تا ئارامی تیا بگرن، ئایا
ئیوه سه رنجی ئه م دیار دانه ناده ن و نایان بینن؟!

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ (73)

جا له ره حمه ت و میهره بانیی ئه وه زاته ئه وه یه که: شهو و روژی
کردوو به هوی ئارامی و حه وانه وه، کارو کاسپی کردن و به ره به ردن
له به خششه کانی، به لکو تا ده تانن شوکرانه بژیرو سوپاسگوزار بن.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (74)

روژی یک دیت که خوا بانگیان ده کات و پینان ده فهر مویت: ئه وه کوان ئه وه
شتانه ی که به گومانی ئیوه ها وه ل و شه ریکی من بوون؟!

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (75)

(هەر لهو پرۆژهدا) له ههر ئوممهتیک شایهتیک لهخویان دههینینه مهیدان (لهپینغه مبهرا و شوینکهوتوانیان) (وه بهخه لکی سه رگهردان) ده لپین: ئادهی ئیوه به لگهتان چیه (له سه ر لادان و گونا هتان) (ئهو پرۆژه ئیتر) زور به چاکیی دهزانن و دُنیا دهبن که حهق و حهقیقهت لای خوایهو (ههر ئهو شایستهی په رستن بووه)، ههر چی ئهو شتانهش که بهروایان پئی هه بوو، هه لپان بهستبوو، هه مووی ون و نادیارو بی نرخ دیته بهر چاو.

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ (76)

بێگومان قارون لهقهوم و خویشانی موسا بوو (به لام بههوی مال و سامانیهوه) خوی گیف دهکردهو به سه ر یاندا و فیزی به سه ر دا دهکردن، ئهوهنده مال و سامان و داراییمان پیه خشیوو که کیلی (گه نجینهو قاسهکانی) به چه پک و دهسته بوون و له شوینی قایم و سه نگیندا هه لگیرابوون، (پرۆژیکه هه ندی ئیمانداره) خزمی پپیان وت: دلخوش مه به بهم سامانه، (له سنوور دهر مه چۆ) چونکه خوا ئهو که سانهی خوش ناویت بههوی که یف و ئاههنگهوه (له سنوور دهر دهچن و گونا هو تاوان دهکن).

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (77)

ههول بده بهو مال و سامانهی که خوا پپی به خشیوی مالی قیامهت و (به ههشتی بهرین) بکړه، وه بهشی خویشت له دنیا دا (به حه لالی) فه راموش مه که، چاکه خوا زیش به ههروهک خوا چاکه ی هیناوه ته ریت، نه که ی ههولی فه سادو گونا هو تاوان بدهی له سه ر زه ویدا، چونکه بهر استی خوا تاوانباران و گونا هکارانی خوش ناویت.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْنُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ دُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ (78)

(قاروون) وتی: ئەم سامان و داراییەم بەهۆی زانست و زانیاری
خۆمەو بە دەست هیناوه، باشمەگەر نازانیت، خوا پیش ئەم، چەندەها
قەوم و هۆزو گەلانی لەناو بردوو و کەلهو زیاتر بە دەسه لاتتر و
سەر و ەتمەندتر بوون؟، پرسیاریش لەگوناھانی تاوانبران باکریت،
(چونکە تۆ مارەو لای خوا ئاشکرایە).

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ
مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (79)

(رۆژیک قاروون) خۆی سازداو بەراز اوھیی چوو ەدەرەو (بۆ
خۆنواندن)، ئەوانەیی کە ئاواتیان ژینای دنیا یەوتیان: ئای خۆزگە ئیمەش
و ەکو قاروون سامان و دەسە لاتمان ببوایە، بەراستی بەختیکی زۆرو
چاکی ھەیە.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا
يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ (80)

بەلام ئەوانەیی کە زانست و زانیاری (راستیان) پێی بەخشر اوھو (نرخە
قیامەت دەزانن) وتیان: ھاوار بۆ ئیو، (بۆ تێنافکرن) پاداشتی خوایی
زۆر چاکتر ەبۆ ئەو کەسەیی باوھری (دامەزر اوی) ھەییو کارو کردەوھە
چاک ئەنجام دەدات (ئەو پاداشتەش) دەست کەس ناکەوئیت مەگەر
ئەوانەیی کە خوگرو ئارامگرن (و ەلەتاقیکردنەو ەکاندا پلەیی سەر کەوتن
بە دەست دەھینن).

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ (81)

ئەوسا (کەبێنیمان قاروون بەتەواویی لەسنوور دەرچوو) کوتوپر خۆی
و مال و سامانیمان برد بەناخی زەویدا، ھیچ دەستەو گروییە کیش نەبوو
فریای بکەوئیت و لە دەست (خەشم و قینی) خوا دەر بازی بکات،
بێگومان لەو کەسانەش نەبوو کە دەر بازیان ببیت.

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَّتْ مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَانَ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَأَنَّ اللَّهَ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَانَهُ لَا يُفْلِحُ
الْكَافِرُونَ (82)

ئینجا ئەوانەى كەدوینی ئاواتیان بهقاروون دەخواست دەیانوت: ئەى
هاوار بەس نەبوو (و هكو ئەو تیانەچووین) دیارەكهخوارزق و رۆزى
زۆر دەبەخشیت بەهەر كەس كەبیهویت یاخود كەمى دەكاتەوه (بى
حیكەت و بى مەلامەت نیه)، ئەگەر فەزڵ و بەهرەى خواى
نەبوايەلسەرمان، ئیمەش بەناخى زهویدا رۆچوو دەبووین، ئای
كە (رۆون و ئاشكرایه)، كافرو خوانەناسان سەرفەراز نابن.

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلَهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (83)

(جا ئیتر با خەلكى دُنیا بن) كەئەو مالى قیامەتەو (ئەو بەهەشتى
بەرىنەمان) نامادەكردووهبو ئەو كەسانەى كەنەبەرزى و بڵندى و
گەورەبیان دەویت لەزهویدا، نەفەسادو گوناھو خراپە، سەرنەجام و
(سەرفەرازیش) هەر بو پارێزكاران و خواناسانە.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (84)

ئەوەى كاروكردهوەى چاك ئەنجام بدات، ئەوچاكثر دیتەپرى، ئەوەى
گوناھو هەلەبكات، پاداشتى ئەوانەى كەگوناھو هەلەدەكەن بەگوێرەى
كاروكردهوكانیانە.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ
بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (85)

بەر استى ئەو زاتەى كەگەیاندى قورئانى لەسەر تو
پنویستكردوو سەرنەجام دەتگێریتەوهبو قیامەت و (بەهەشتى بەرىن)،
(ئەى پینغەمبەر صلى الله عليه وسلم پینان) بلى: پەرودگارم خوى چاك

دهز انیت و لهه موو کس زانتره بهو کسهی که هیدایه تی هیناوه، وه بهو
کسهش که له گومر ابو نیکی ئاشکرا دا گیری خوار دووه.

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا
لِّلْكَافِرِينَ (86)

(تو نهی محمد صلی الله علیه وسلم) بهت هئا نه بوویت که قور ئانت بو
ر هوانه بکریت، به لام ره حمه تی پهروه ردگاری تو (به شایستهی زانیت)،
هه رگیز خوت مه که به پشتیوان و هاوکاری کافرو خوانه ناسان.

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْتُ إِلَيْكَ وَأَدْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ (87)

نهیه ئیت (کافران) بینه کو سپ له بهر ان بهر ئایه ته کانی خواوه دوا ی نه وهی
که بو تو ر هوانه کراوه، هه می شه بانگه شه بکه بو لای پهروه ردگارت،
هه رگیز نه که هی خوت بخه یته ریزی مو شریکه کانه وه.

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (88)

هه رگیز نه که بیت له گه ل خوا دا هاناو هاوار له خوا یه کی تر بکه بیت،
چونکه جگه لهو زاته خوا یه کی تر نیه، هه رچی شت هه یه تیا چوو وه
له ناو چوو هه جگه لهو زاته، فهر مانر هوا یی هه ر شایسته ی نه وه، هه مو انیش
هه ر بو لای نهو ده گه ر ینه وه.